

Október 6.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátorlajuhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.

Előfizetők nem adunk vissza.

Ügytérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 koronára,
negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hírdetéseknél minden szó után 2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy díszbetűvel, vagy kerettel ellátott hírdetések törmelékei szerint egy négyszög centim. után 8 fill. — Állandó hírdetéseknél árkedvezmény.

Bulgária csatáiban.

— okt. 9.

Na nos — még emlékezünk a harci kiáltásra, melynek hatásában rohantak a nagyszerű bolgár katonák az utolsó balkáni háboruban győzelemről győzelemre, amíg a „testvéreink“ meg nem alázták orvul, alattomos gonosz csalással a közös diadalért legtöbb vért áldozott népet. A győzelem tíze azóta ott égett a bolgár lelkekben és lappangva várt a bosszu érzését azok ellen, akik a fehér zöld-piros zászlót a porba hajtották. Az új szövetséges, amely kibontott lóbozókkal jön táborunkba, érzései, vágyai, álmai megvalósulásának reménye vezeti hozzánk, akik bajtársi becsületes kezét nyujtva feljöttünk, visszük magunkkal az új testvéreket a közös diadalok útján. Órák kérdése már, hogy a Balkánon is felgyul a láng, a melynek emésztő tűzében megéledző erőnk és elégett sok gonosz vágy, amely életünket akarta elpusztítani.

A balkáni test megreszketett, a föld megmozdult és a végzet most már tragikus perdeléssel hajítja az eseményeket. Bulgária tudatos, erős, megingathatlan állásfoglalása a többi balkáni államokat is kényszeríteni fogja, hogy a bujkálás diplomáciai munkájából a nyílt színvallás becsületesebb útjára lendüljenek. A bizonytalanságnak, amely a határainkon még kétségben hagyott a tennivalókra, most már nem tarthat soká. Maholnap tudni fogjuk, kinek nyujtsuk baráti jobbnunk, mely eddig néhány balkáni ország számára bajtársi gesztusra, vagy a karddal való lesújtásra volt készen. — Most már tudni fogjuk, kinek nyujtsuk a testvéri kezét és kire kell diadalok tűzében medezett kardunkkal sujtani.

A bolgár hadsereg már újra készen áll a harcokra. Katonáink lelkét a legnagyobb és legszebb vágyak melegítik, az új, nagy Bulgária megteremtésének álma, a bosszu és gyűlölet a „szláv testvérek“ a szövetséges-elleneségek, a megalázó Oroszország ellen, amelyek egyszer egy vérrrel dusan megtermékelte győzelem értékeit csavarták ki a kezükből. Ki tudná most már, melyik közeli órában zeng fel a balkáni hegyekben a megújodott bolgár nép harci riadoja és jönnek velünk lángoló tekintettel az új bajtársak közös harcaiba, közös győzelemben...

— okt. 9.

Az elpusztult vagy megrongált kárpáti községek rendezése. A hivatalos lap közli a m. kir. miniszteriumnak rendelkezését a hadműveletek folytán elpusztult, vagy megrongált községek belsőségeinek rendezéséről. A rendelkezés szerint a községek rendezését kormányhatósági megbízott fogja intézni, akinek joga lesz megállapítani a községek belsőségeinek egész területét. A kormányhatósági megbízott állapítja meg a szakmérnök és az előjáróság meghallgatásával és a telekkönyvi adatok felhasználásával a rendezés tervét és a telkek felosztását. Az új telkeket lehetőleg a régi helyükön, vagy azok közelében úgy fogják elhelyezni, hogy a régiékkal lehetőleg egy értékűek legyenek s az esetleges értékkülönbséget közpénzzel fogják kiegyenlíteni. A rendezés tervét közszemlére teszik és a terv ellen a kormányhatósági megbízottnál három nap alatt felekezéssel lehet élni. Megkísérik a békés elintézetést, illetve a kiegyeztetést s ha ez sikerül, a rendezés tervét jóváhagyja. A kormányhatósági megbízott intézkedése ellen beadott felszólalásokról a közígyazgatási bizottság határoz. A rendelkezést megállapítja, hogy az ekként rendezett falvakban az egyes telkeket csak a kormányhatósági megbízott hozzájárulásával szabad elidegeníteni, tiz évet meghaladó időre bérbe, vagy haszonbérbe adni, eldarabolni, vagy megterhelni.

Mindenki jegyezzen hadikölcsönt!

— okt. 9.

Pár nappal ezelőtt közölte a kormány a nyilvánossággal, hogy elrendelte a harmadik hadikölcsön kibocsátását. A hadikölcsön nemcsak azért nagyfontosságú háború esemény, mert képét adja gazdasági helyzetünk szilárdságának, hanem általa valóságos népszavazás folyik a felett, hogy a nép kívánja e a háború folytatását a győzelmes befejezésig. Nagyjelentőségű elhatározás jut tehát sikerben vagy kudarcában kifejezésre, a miből elsősorban ellenségeink vonhatják le a konzekvenciát, de támaszpontul szolgál a nemzet politikai és katonai vezetésének akciójában is.

A háborút birni kell vérrrel is, pénzzel is, — az emberanyag feláldozásával járó előnyöket nem szabad kockáztatni a háború folytatására szükséges anyagi eszközök megvonásával és az ithonmaradt társadalmi állandó mementója az legyen, hogy amilyen milliók véruket hullatják, annak előmozdítására és megvalósítására végtelenül kevés áldozat minden anyagi érdek mellőzése.

A német önbizalom bizonyára nem fog nálunk sem hatás nélkül maradni. Erőforrásaink aránytalanul kisebbek az övéknél, de kisebb mértékben utanozunk kell példájukat. Az erkölcsi erő nem abban jut majd érvényre, hogy a nép mennyit adott, hanem abban, hogy odaadott mindent, amennyit adhatott.

A magyar gazda arra gondoljon, hogy Lengyelország földje nem terem az oroszoknak negyven koronás búzát. Áldozzon annak a hadseregnek,

mely lehetővé tette ingatlana kihasznáását és békés birtoklását.

A családapá hitelezzen a hadseregnek és köszönje meg, amiért asszonyát és leányait nem tiporják vad kozákok.

A papság dicsérje vele Istent, hogy Istent háborítatlan nyugalommal dicsérheti.

A kereskedő vigye oda hasznát, amit a vérforgatagból hozott.

Magnások és genytrk gondoljanak arra, mivé lehetett volna idegen uralom alatt címerük és koronájuk dédelgetett tisztasága.

Hálás felbuzdulás legyen az ország, a szívek emelkedettsége hiába fog győzelemért könyörögni a templomokban, ha a nemzeti áldozatkésztség oltára nem hordja fel kinéseit.

Gondoljuk meg: őseink nem egyszer adták oda aranyukat, értékes dolgaikat a hazának, — a modern haza számol fia anyagi gondolkodásával is, — hat százalékos kamatozást biztosít ajándék-kölcsönünk után.

A Magyar földhitelezeték országos szövetsége (Alturista bank) nemzeti és szociális missziójától áthatva és az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmából számos helyről megnyilvánult óhajnak megfelelően, nagyjelentőségű elhatározással kíván földbirtokosainknak módot nyújtani arra, hogy amennyiben nem is rendelkeznek elegendő készpénzzel hadikölcsönkötvények jegyzése, illetőleg átvétele tekintetében, hazafias érületüket megfelelő módon érvényesíthessék. Az intézet igazgatósága ugyanis Teleszky János pénzügyminiszter elnöke alatt folyó hó 1-én tartott igazgatósági ülésében kimondotta, hogy kell fedezetet nyújtó birtokokra hadikölcsönöknek legalább 50,000 koronás tételekben és szabad darabokban való jegyezhető céljából oly jelzáloghiteleket nyujt, melyek a földbirtokos részéről 10 év alatt egyenlő évi részletekben fizetendők vissza, de ezen időn belül is stornó nélkül bármikor visszafizethetők.

A kölcsön kamatterhe azonos a kötvények tényleges kamatjövödelmével; emellett a Magyar földhitelezeték országos szövetsége a kölcsönigénylőket még mindennemű költség-től is mentesíti, amennyiben a kölcsönök lebonyolításával járó mindennemű kiadást, blyegeket és kincstári illetéket sajátjából visel, a kötvényjegyzéseknél pedig ügyfeleinek azt a legnagyobb jutalékot is megteríti, amelyet a hivatalos aláírási helyek engedélyeznek. A jegyzett kötvények tulajdonosaiknak a teljesített résztörlesztések arányában foglax kiadatni és az intézet által addig is díjmentesen kezeltetnek.

A kölcsön nagyságának megállapításánál az intézet figyelemmel lesz arra, hogy a kölcsönök résztörlesztési összege a földbirtok évi jövödelmének megtakarításából fedeztessék és így tulajdonképpen a földbirtokosok tőkeértékének igénybevétele nélkül rentabilis új tőkegyűjtésre is óhaj alkalmat szolgáltatni.

A fentiek után jogos a várakozás, hogy a Magyar földhitelezeték országos szövetségének elhatározása sok oly jegyzést fog a hadi cé-

loknaq megnyerni, amelyek különben elmaradának és hathatósan elő fogja segíteni a harmadik hadikölcsönnek sikerét.

A harmadik hadikölcsön sikere érdekében vármegyénk főispánja is meleg és szép sorokban fordult az összes hatóságokhoz és általában a vármegyei élet összes tényezőihez s biztosra vesszük, hogy vármegyénk hazafias közönsége lelkesedéssel fog a főispán kérés szavára az új hadikölcsön minél fényesebb eredményéért, — amely egy nagy csatanyeréssel fog felérni, — sikraszállani.

Az új sorozás.

A honvédelmi miniszter vegyes bizottságra bizza a sorozásokat.

— okt. 9.

A honvédelmi kormány most küldé szét az ujasorozó rendeletet a hatóságoknak. A rendelet már Zemplénvármegyéhez is megérkezett. Ebben az az újítás van, hogy a sorozást vegyes bizottság végzi. Erre vonatkozólag a rendelet a következőket mondja:

A sorozó járasonként működő népfelkélési bemutató pót szemlebizottság teendőit vegyes bizottság fogja végzezni.

A népfelkélési bemutató pót szemlén megvizsgált, bármily születési évfolyambeli népfelkélésre kötelezett, akinek a népfelkélési fegyveres szolgálatra való alkalmassága tekintetében véleménykülönbség keletkezett, népfelkélési felülvizsgáló bizottság által is meg fog vizsgáltatni.

Mind a népfelkélési bemutató szemlebizottság, mind a népfelkélési felülvizsgáló bizottság hatásköre és összeállítása tekintetében a honvédkiegészítő parancsnokságokhoz és a címek legközelebb megküldendő körrendeletben fogok intézkedni.

Ugyanebben a rendeletben a miniszter intézkedik a besorozott, de a katonai szolgálat alól felmentett népfelkélők összeírására nézve is. Erre nézve a miniszter a következőket mondja:

Különös figyelem fordítandó arra, hogy a községi eljárások (városi hatóságok) a legpontosabban írják össze a népfelkélési tényleges szolgálat alól felmentett népfelkélésre kötelezettek és a felmentési jogcím fenállásának igazolása körül az utasításban előírt módon lelkiismeretesen járjanak el, nehogy egyesek a jogcím megszűnése dacára jogtalanul élvezzék a felmentés kedvezményét.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz a rendelet a népfelkélésről elmaradt egyének kipuhatólására nézve.

A népfelkélési szemlék megelőző összeírásnál mindenkinél (tehát a volt tiszteknek is, valamint az összes felmentett népfelkélésre kötelezetteknek is) meg kell jelennie, aki az 1873—1896. évek valamelyikében született és nem A) alosztályu, vagy oly alkalmatlan nyilvánított B) alosztályu népfelkélésre kötelezett, ki eddig még be nem hivatott.

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen tisztító ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fróccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségnél Szolyván

Három hónap a 10-es honvédek történetéből.

VI.

A kalinkowi véres nap.

Kalinkow! Szomoru, kõnyyel, fénnyel és dicsõséggel vegyes napok az ezred történetében. Sok derék bajtársunkat vesztettünk a kalinkowi magaslatokon, de a magyar ezred hősiessége, bátorsága ismét teljes fénytel ragyogott.

A Radymno-Zagrody-i áttörés után megkezdődött Przemysl körülzárása. A körülzáró éknek esuespontját képezte a mi hadosztályunk. Ennek az éknek kellett felfogni minden orosz ellentámadást, hiszen ez jóformán kihívja azt, ennek az éknek ellenállásától függ az ostrom sikere. Emlékeztünk a verduni német ékre, hogy mennyi véres támadást kellett visszautasítani.

Május 28-án egész napi ádáz tusa után este a Kalinkowtól keletre levő magaslatokat a hadosztály birtokba vette. Feladata volt: ott magát beállva, az ellenség előtöréseit visszautasítani és a vár ostromát fedezni. — Jobbra tőlünk a német hadtest erős ellenállás miatt kissé le volt maradva, oldalunkban egy hatalmas erdő tele ellenséggel, melynek ereje, csoportosítása felderíthető nem volt. Az immár csaknem egy hónapja tartó mindennapi véres harcokban megfogyatkozott hadosztály megszállja a kiutalt területet, jobbszárnyon a 10. ezred; az egész hadosztály jobbszárnyát biztosítja a zászlóalj 2. százada. Legénységünk fáradtan, kimerülten hajlja fejét nyugvóra, mikor futólagos ledezékeit megásta. Csak a biztosító rések, figyelők, örök tekintete mered a sötét éjbe. Az ellenség egész éjjel nyugodtan viselkedik. Hajnali 2 óra körül egyszerre számtalan ágyú meglepetésszerűleg iszonyu tüzrel árasztja el vonalainkat, ebben támogatja őket a nehéz tüzérség jobbról. Félóra múlva hatalmas orosz tömegek törnek elő az erdőségekből és kint levő gyenge biztosító osztagainkat szinte elsöpörve, feltartóztatlanul rohanják meg az ezredet. A kézi tusa, melynek véres, kegyetlen elkeberedett volta minden képzeltet felülmúl, alig 20 percig tartott. Lőfegyvert használni a tömeg ellen, mely árkaikba tört, nem lehetett; a géppuskákat sietve menteni kellett, miatt embereink kézzel, foggal vívták haláltusájukat. Hiába hullott az orosz, új és új tömegek törték előre. Jobb szárnyunkon az ellenség első rohamát az oda rendelt 2. század véresen visszaveri, az ellenség a Wysnieán át rendetlenül menekül vissza az erdőbe. Ott megkerüli a szárnyat, hátba támadja századainkat, azokat heves szuronyharc után megsemmisíti, majd egyenesen az ezred hátába támad. Az állásban harcol a tízes honvédek ércfala még vadul, határozott elszántsággal, mikor hátulról vad üvöltéssel rohanják meg őket újabb orosz hordák. A harc csak rövid ideig tartott; orosz hullák szái fedik a terpet, de az ezred, mintha le lett volna gázolva. Majd itt, majd ott tör utat hátrafelé szuronyal egy-egy kis csoport az élő emberfalon. Állásaink egész terjedelmükben az ellenség kezére jutnak, a hadosztály csapatai az ellenség irtó puska- és gránátzúzában megkezdik a visszavonulást a szomszédos magaslatokra, ott parancs nélkül újabb ellenállásra megáll.

Az ellenség áradata vad csordaként hõpölyög utánunk; esodának kellene történni, ha itt még sikeres ellenállás lesz lehetséges. Ekkor felvonul mögöttünk egy német nehéz üteg és megkezdik a tüzet; egyik néhez gránát a másik után vágódik sisterelve, zugva az orosz tömegek közé, azok megtorpannak; a további előretörés megállított.

A hadosztály azonban nincs szokva hozzá, hogy állásait elveszítse. Minden pihenés, a kötelekek rende-

zése nélkül, magyar honvédek maroknyi csapata azonnal támadá-ba megy át. Az ellenséget meglepi, szinte lenyűgözi ennyi hősiesség, megpróbálja az ellenállást, de dacára 4—5-szörös túlerejének, két óra múlva állásainkat ismét visszavesszük.

Nem hiszem, hogy szem könny nélkül maradt volna, mikor az ismerős árkokat hullákkal, hörgő sebesültekkel telve találtuk. Itt is, ott is egy-egy kedves elesett bajtárs, körül-

löttük véresen összezuzott, összetört orosz hullák. Minden honvéd drágán adta életét, de az elesett hősokeket többé fel nem támaszhatta senki. — Szótlanul, néma fájdalommal temettük őket külön sírba, melléjük tömegekben az elesett ellenséget. A megmaradt tízesek csoportja némán foglalta el ismét helyét a régi árokban. A mi veszteségünk is igen súlyosak voltak; a szép ezredből egy zászlóaljat alakítottunk.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Szerbiában előrehaladunk.

Budapest, okt. 8.

I.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Délkeleti hadszíntér:

Osztrák-magyar és német csapatok folytatták az átkelést a Dryna alsó folyásán, valamint a Száván és a Dunán. A szerbek ama kísérletei, hogy vállalkozásainkat megzavarják, minden ponton megheiusultak.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

II.

A német nagy vezérkar jelenti:

Berlin, okt. 8.

A Drinán, a Száván és a Dunán való átkelés kedvezően folyik. Belgrádtól délnyugatra 4 tisztelet és 296 főnyi legénységet elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Rammal szemben harc után 3 ágyú jutott kezünkre.

A legiőbb hadvezetőség.

Nagy harcok Wolhynában és Kelet-Galiciában.

Budapest, okt. 3.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Az ellenség tegnap az egész kelet-galíciai és wolhynai harcvo-lon támadott. Nagy haderővel és hatalmas lőszerkészlet igénybevételel véghezvitt támadásai eredménytelenek maradtak. A besszarábiai határon, a Dnyesztvertől északra fekvő magaslatokon és a Strypa mellett az oroszok rohamozlopai akadályaink elérése előtt omlottak össze. Tarnopoltól északnyugatra az oroszok két helyen nyomultak be lövészárkainkba, de ma reggel oda siető osztrák-magyar és német segítő csapatok újra kiverték őket. Hasonló véget ért a Kremienictől északra fekvő Sapanow falu ellentámadás is. A falu elkeberedett harcok központja volt, hol a mienk, hol az oroszok birtokába került, de most újra szíriárdan a hatalmunkban van. Hasonlóképp kézi túsában vertünk vissza Olykától északnyugatra tulerőben levő orosz haderőt. Ebben a harcban a 89. számú gyalogezred és a tescheni 31. számú Landwehr gyalogezred tünt ki különösen. Olykától északra is igen heves volt a harc. Kolkitól északra és észak-keletre ellentámadásunk újra tért hódított. Elfoglaltuk az ellenség által védett Sisovo és Galuzka falvakat. A tegnapi és tegnapelőtti harcokban a wolhyniai területen összesen 4000 oroszot elfogtunk. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett.

Megállott a francia offenzíva.

Berlin, okt. 8.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A franciákat 5 és 6-án sikertelen áttörési kísérletei után a tegnapi nap a Champagneban arányilag nyugodtan tartott el. A Nawrin majortól keletre levő árokrészt, amelyet a franciák megszállva tartottak, délelőtt ellentámadással megtisztítottuk az ellenségtől, amely alkalommal néhány fogoly és 2 géppuska jutott kezünkre. Az ellenséges ágyutüz estefelé ismét fokozódott. Ejjel egyes helyeken gyalogsági támadásokra került a sor. Valamennyi támadást visszautasítottunk, egy sikeres előretörés alkal-mával, melyet St-Maria a Pytól délre az ellenségnek egyik előretölt állása ellen intéztünk, 6 tisztelet és 250 főnyi legénység- get elfogtunk. Az Argonoktól keletre Maloncourt mellett robban-tással több ellenséges aknatárnát szétromboltunk.

Lengyel Manó.

— okt. 9.

Mély elfogultsággal és fájdalommal irjuk le a tragikus hírt, amely tegnap reggel villámgyorsan terjedt szét: hogy Sátoraljaúj hely városnak s moddhatni a vármegyének egyik köz-tiszteletben és szeretetben álló egyénisége, Lengyel Manó nyug. ezredes hirtelen elhunyt. Szinte hihetetlenül hangzott az első percekben a hír s az emberek kétkelkedve, megdöbbenve kérdezgették egymástól, hogy igaz lehet-e ez. Hiszen még csütörtökön láttuk őt barátaival sétálni, rendes partijában a legkedélyesebb hangulatban résztvenni; daliás alakja, a gomblyukban a jól ismert, megszokott piros székfűvel közöttünk volt; senkinek se juthatott, hogy így rövid idő múlva már nélkülözünk kell őt. Pedig a szomoru valóság az, hogy Lengyel Manó pénteken reggel 7 óra tájban alig pár pernyi szenvedés után **tüdővérzésben** mindnyájunk legnagyobb fájdalmára elhunyt.

Hogy ki volt Lengyel Manó Uj- helyben, azt az itteni olvasóközönség előtt felesleges részleteznünk. Tul-juk, hogy eltekintve a közéletben, megyei és városi bizottságokban való sűrű és buzgó tevékenységétől, amely tiszteletbeli hivatalokból neki bőse- gesen kijutott, — eltekintve ezektől is, az ő mindenki irányában oly rend- kívül kedves modora, előzékenység, jó szive, jó kedélye mindenkinek szeretetét és becsülését megnyerte, úgy, hogy alig volt ember, aki őt ne ismerte és ne szerette volna. Társadalmi intézményeinknek is egyik osz- lopos tagja volt, a közbizalom min- denütt a vezetők sorában juttatott neki helyet s ő minden pozíciójában igyekezett is becsületesen eleget tenni a beléje helyezett várakozásnak. — Minden szépért, művésziért lelkesül- egyéniség volt s e sokféle szép tu- ladjonsága mellett a jótekonyságról sem feledkezett meg soha s nemcsak itt, a helybeli szegényeket segítette, de mindenütt ott volt, ahol nemes célra áldozni, adakozni kellett.

Lengyel Manó nem volt új helyi származású s annál feledhetetlenebb, hogy szive sugallatát követve annyira összeforrott ezzel a várossal. Hosszabb idő előtt, mint daliás honvéd százados Uj helyben állomásozott s már akkor birta mindenki szimpatijáját, előlé- pése folytán azonban elhelyeztetett. De további katonai szolgálata során sem volt egy év sem, amelyben el ne jött volna közénk s már akkor min- dig hangzottatta, hogy ha majd egy- szer nyugalomba vonul, végképen közénk fog jönni. Itt őt szerették, tisztelték s ő ezt úgy akarta megta- lálni, hogy hozzánk telepszik s en- nek a városnak lesz polgára. Így is történt s amidőn egy évtizeddel ez- előtt nyugalmazását kérte s ezredesi ranggal nyugdíjaztatott, Uj hely vá- rost felébe helyezte a nagy városok által nyújtott sokkal nagyobb ké- nyelemnek s idejött és itt csakhamar értékes, megbecsült munkása és részt- vevője lett a közéletnek.

Halála egészen váratlanul követ- kezett be. Pár nap előtt ugyan mu- tatkoztak rajta bizonyos rosszullét je- lei, de ennek az ő katonás tempera-

mentuma nem get. Pénteken beszélt komornalatomról nem hogy a komorn pár perc múlva mire az asszo Manót már haláltusa alig pár dr. Chudovszk igazgató, törzso csak a tüdővérlált konstatálha

A városba minden jel sze ben fog megny A gyászjelenté Alulírottak a is mély fájdalom retett testvéreik, s

L E N G
nyug. m. kir. hõ érdemrend tulaj törv.-hatósági biz r. t. város képvis aújajhelyi Taka

folyló évi október életének 62-ik é elhunyt.

A megboldog a. e. 9 óraker a tása szerint fogr beszanteltetni és hol aznap déluté tetetnek örök ny

Az engesztöl folyló hó 11-én r domban az Urnak Sátoraljaújhe Aldás e

Hitter Gyula szül. Lengyel E özv. Gável Fere szül. Lengyel testvérei,

Hitter Gyula sógora.

A hõsök sí

Szombati-Sza
vára kiadja
tona-temetés

A nagy halála után a interregnum István, az or volt az ujhel lyettes lelkes itt rendkívül tett s jeles t dennapi egy kiténtő eli

A meleg szõr hangot nak a neme Uj helyben e szes emlékm lozta s amel ményeket h

Szomba Püspökladár is meleg sz legelõszõr á valõsulásán szolgálni, h kat a gyõn gokat, amel temetett hõ A könyv jõ kíván megt vedelem a siremlék e

Alább ván előfizet nyára min ben meleg Hiszen ez t lentõségü i sorában, ak az ég Urá vannak be emlékü õsn Bányay Je maga az imádságoi helyi teme

Manó.

október 9.
fájdalom-
an terjedt
városnak s
együk köz-
álló egy-
ezredes
ihetetlenül
a hír s
gdobbent
igaz
sütörtökön
ni, rendes
bb hangu-
alakja, a
megszö-
nk volt;
ily rövid
nk kell öt.
az, hogy
ggel 7 óra
szenvadás
jajunk leg-
Manó Uj-
közönség
nk. Tud-
közéletben,
pkban való
től, amely
neki bősé-
ve ezektől
n oly rend-
ékenységé,
ndeneknek
megnyerte,
aki öt ne
na. Társa-
együk osz-
alom min-
juttatott
pozíciójában
leget tenni
ásnak. —
lelkesebb
szép tu-
konyságról
s nemesak
segítette,
hol nemes
lett.
olt ujhelyi
tetlenebb,
ve annyira
Hosszabb
edszázados
már akkor
áját, előlé-
helyeztetett.
lata során
yben el ne
kkor min-
majd egy-
végképen
szerették,
ta megta-
zik s en-
ra. Így is
zeddel ez-
s ezredesi
Ujhely vá-
y városok
yobb ké-
csakhamar
sa és részt-
mul követ-
gyan mu-
szullét je-
tempera-

szünetuma nem tulajdonított jelentősé-
Pántenek reggel 7 órakor még
komornájával és semmi bán-
nem panaszkodott, de alig
komorna kiment, az ezredes
perce mulva ismét beesengette s
az asszony bement, Lengyel
már haldokolva találta. A ha-
alig pár percig tartott s mire
Chudovszky Mórész közkörházi
törzsorvos megérkezett, már
a tüdővérzés folytán beállott ha-
konstátálhatta.

A városban óriási a részvétel s ez
minden jel szerint impozáns mérték-
ben fog megnyilvánulni a temetésen.

Lengyel Manó

Alulírottak az összes rokonság nevében
mely fájdalommal jelentik, hogy forrné sz-
téstvértük, sógor és nagybátyjuk

Hitter Gyuláné
Hitter Margit
Gával Anna
unokahugai.
Gával Ferenczné
Hitter Győző
Hitter Jenő
Gával Ernő
Hitter Gyula
Gával Béla
sógora. unokaöccselei.

Aldás és béke hamvaira!

október 8
Aldás és béke hamvaira!

A hősök síremléke Ujhelyben.

Szombati-Szabó István a síremlék ja-
rára kiadja az Ujhelyben tartott ka-
tona-temetéseken elmondott imáit.

október 9.

A nagy emlékezetű Fejes István
lála után majdnem két évig tartott
terregnum" alatt Szombati-Szabó
vén, az országos híri kiváló költő
lt az ujhelyi ref. egyházközség he-
ettes lelkésze s ebben a minőségében
rendkívül meleg szimpáthiákat kel-
tett s jeles tehetségével és nem min-
dennapi egyéniségével széles körök
küntető elismerését nyerte el.

A melegsivű költő-pap adott elő-
szór hangot a Zemplén hasábjain an-
nak a nemes mozgalomnak, amely az
Ujhelyben elhunyt hősök sírjainak di-
szes emlékművel való megjelölését cé-
lozta s amely már eddig is szép ered-
ményeket hozott.

Szombati-Szabó István, ki most
Püspökladány ref. papja, a távolból
is meleg szeretettel munkálkodik a
legelőször általa felvetett eszme meg-
valósulásán, amelyet most azzal kíván
szolgálni, hogy könyvben adjja ki azo-
kat a gyönyörű beszédeket, imádsá-
gokat, amelyeket Ujhelyben az itt el-
temetett hősök koporsói felett tartott.

A könyv jövedelméből egy fillért sem
kíván megtartani, az egész tiszta jö-
vedelem az ujhelyi katonai közös
siremlék céljára fog szolgálni.
Átább adjuk Szombati-Szabó Ist-
ván előfűzetési felhívását, mely bizo-
nyára minden ujhelyi ember szívén-
ben meleg visszhangra fog találni.
Hiszen ez a könyv egészen lokális je-
lentőségű is. Azoknak a hősöknek a
sorában, akikért ezek az imádságok
az ég Urához szállottak, számosan
vannak becézett, örökre feledhetetlen
emlékü ösmerőseink. — Nagy György,
Bányay Jenő és még számosan. De
maga az a tény, hogy ezeknek az
imádságoknak médiumai mind az u-
jhelyi temetőben fekszenek, egészen

lokális vonatkozást ad ennek a könyv-
nek, mely amellet nem annyira szí-
goruan vett egyházi karakterű, hogy
a polgári olvasók is kegyeletes élvez-
zetet, fájó gyönyörűséget ne találná-
nak olvasásában.

Hisszük, hogy Ujhely közönsége
ennek a szép könyvnek tömeges vá-
sárlása révén is tekintélyes összeggel
fogja a nemes és ránk nézve beesü-
letbevágóan fontos célt támogatni.
Ime a költő felhívása:

Előfűzetési felhívás.

Ama kedves kapcsolat révén, a
melybe csaknem két esztendő ottani
helyettes-l.l.készti szolgálatom ideje
alatt a sátoraljaujhelyi közönséggel ju-
tottam és a helyi vonatkozás által, a
mely az alábbi vállalkozás céljától és
körülményeitől alig volna elválaszt-
ható, indítatva érzem magamat, hogy
Sátoraljaujhely város közönségének
támogatását kérjem ily módon is az
ott eltemetett hősi halottak közös sír-
emlékének létesítése iránt annak ide-
jén esekélyességem által kezdeménye-
zett akció továbbviteléhez.

Engedve a sátoraljaujhelyi reform-
átus hívek körében több oldalról
megnyilvánított óhajtatásnak és az egy-
házi körökből is hozzám juttatott több-
szöri felszólításnak, a világháború két
félesztendőjében a sátoraljaujhelyi köz-
temetőben általam eltemetett reform-
átus, mohamedán és ismeretlen vallású
hadseregünkbeli hős katonák, orosz
fogyók és szövetséges német hadse-
regbeli vitézek, oltani családai össze-
köttesű és helybeli illetőségű kato-
natisztek és polgári állású hősi ha-
lottak felett tartott temetési imádsá-
gaimat egybegyűjtve, az általam el-
temetettek névsorával és személyi ada-
taival ellátva, a kötet kiadására ajánl-
kozó Hoffmann és Kronovitz debreceni
könyvkiadó cég kiadásában a folyó
október hó végén: "Temetési imák
hősi halált halt katonák és polgárok
koporsója fölött" címmel közrebocsát-
tom és e könyv teljes tiszta jöve-
delmát a dolog természeténél fogva a
sátoraljaujhelyi katonai síremlék-
alap növelésére kívánom fordítani.

A könyv előfűzetési ára 2 korona
50 fillér, amely, minthogy eképen a
könyvvarúsi jutalék a jótékony célra
megtakarítható, október hó 25 ig a
szerző címére, (Püspökladány, Hajdu-
megye) küldendő be.

Miután a könyvre vonatkozóan
külön előfűzetési, vagy gyűjtő-ívek
nem bocsáthatnak közre, ez uton és
e helyen kérem a sátoraljaujhelyi köz-
zönséget, hogy a nagy küzdelemben
érettünk elvérzett halott vendégeik
sírjának minél méltóbb emlékekkel meg-
jelölése érdekében ezt a vállalkozást
minél szélesebb körben támogatni szí-
veskedjenek.

Püspökladány, 1915. okt. 8.

Szombati-Szabó István.

HIREK.
Levél.

"Ködös, borongós őszi hajnalon
Irom e lapot, Drága Angyalom!
Köröttem gránát, shrapnell robban el
Az ágyuszóra ágyuszó felel,
Acélbogárcák özöne suhan...
A levegőnek ezer hangja van.
Ma támadásra készül csapatunk,
A muszkának ma új leckét adunk!
Ha látnád, Drágám, ijedt arcukat,
Mikor gyáván megadják magukat.
Kacagnál, tudom, Te is egy nagyot,
Mint én nevetek, ha rá gondolkod...
De gondolataim most Hozzád suhannak
Látom környékét csendes kis lakomnak:
A kis kertet, a sok szép rózsafát,
(Te vagy közöttük a legszebb virág!)
S a szép virágnak im, bimbója van:
Óledben játszik szöke kis fiam,
Csókold helyettem, Édes Angyalom,
Csókold ezerszer, szeretve, nagyon
És mondj, hogy apa küldi ezeket,
Ki téged, kicsim, oly nagyon szeret
S ki nemsokára bizony hazá jön,

Oh, kis fiam, az lesz majd az öröm!
— Csak mondd ezt bátran. Mert én úgy hiszem,
Hogy nemsokára vége lesz, Szivem,
S akkor majd... — Én e sorokat
Ott találtam egy árok-rom alatt.
Cim nem volt rajta, csak egy véres folt,
Talán így olvassa az, akihez írva volt!

Polányi Lajos.

Kitüntetett ujhelyi huszárt-
tiszt. A király megparancsolta, hogy
dr. Meczner Tibor tartalékos cs. és
kir. huszárhadnagyak az ellenség
előtti kiváló szolgálataiért legfelsőbb
elismerése tudtul adassék. Dr. Mecz-
ner Tibor, a polgári életben Zem-
pléncsüvörmege szolgabírája, a háboru
kitérésre óta teljesít a fronton szol-
gálatot.

Rendkívüli törvényhatósági
közgyűlés. Vármegyénk főispánja el-
nöki körlevelet bocsátott ki, melylyel
a vármegye törvényhatósági bizottsá-
gának rendkívüli közgyűlését hétfőn,
október hó 11-én délelőtti 9 órájára
kírtuza. Az állandó választmány tag-
jait a főispán ugyanezen nap délelőtti
fél 9 órakor tartandó ülésre hívta
össze. A közgyűlés tárgyai: 1. A m.
kir. belügyminiszter intézkvénye a vár-
megyei alkalmazottak részére enge-
délyezett rendkívüli segély tárgyában.
2. Sátoraljaujhely város képviselőtes-
tületének a közegészségügyi állapo-
tok rendezése tárgyában hozott hatá-
rozata ellen beadott felelbezés.

Kitüntetés. Fűzi Dezsőt, aki
a háboru kezdete óta teljesít front-
szolgálatot, a hadvezetőség az ellen-
séggel szemben tanúsított vitéz ma-
gatarthatóságát elismerésül valóságos
örmesterré léptette elő és a bronz
vitézségi éremmel tüntette ki, melyet
a dandárparancsnok maga ünnepele-
sen tűzött fel a köteleességtudó és ha-
záját híven szolgáló vitéz katona mel-
lére.

Városi közgyűlés. Csütörtökön
délután alig néhány képviselőtestületi
tag jelenlétében érdekteien városi köz-
gyűlés volt, amelyen pár perc alatt
vita nélkül elintézték néhány esekély
jelentőségű folyó ügyet. A tárgysoro-
zat egyetlen pontját, mely nagyobb
érdeklődésre tartott számot, — a vá-
rosi ügyészi állás ellátását a h. ügyész
katonai szolgálata idejére, — levették
a napirendről s így ez az ügy tár-
gyalás alá nem került.

Tűzkereszt. Mint Budapest-
ről jelentik, a király új rendjelet ala-
pít, amelyet mindazok megkapnak, a
kik a háboruban részt vesznek. Az új
rendjel, amelynek neve tűzkereszt,
nemsokára kiosztásra kerül. A tűz-
keresztnek két osztálya lesz: az első
azok kapják, akik a tűzvonalban, a
másodikak azok, akik a hadtápkörlet-
ben teljesítenek szolgálatot. A tűz-
keresztet minden katona megkapja,
aki a fronton harcolt, vagy szolgálá-
tot teljesített. Az új kitüntetést, mint
a németek a vaskeresztet, a gomb-
lyukba tűzve fogják viselni.

Kerekjártó Ducsi hangversenye.
Hirt adunk már arról a készülő nagy-
szerű művészi eseményről, mely e
é hónapban Kerekjártó Ducsi világ-
lághírű magyar hegedűművész fellé-
pésével az ujhelyi színházban lesz.
Az estély teljes jövedelme tudvale-
vőleg a kárpáti falvak ujjaépítését
fogja szolgálni. A est vednökséget
vármegyénk főispánja, Meczner Gyula
vállalta a gróf Khuen-Héderváry Ká-
roly felügyelete alatt álló országos
bizottság telkérésére. Bizonyosra ves-
szük, hogy közönségünk a legnagyobb
lelkedességgel fogja a legközelebről
bennünket érdeklő nemes célt elő-
mozdítani. A fényes hangverseny,
melyen Dienzl Oszkár zongoramű-
vész is részt vesz, október 18 án,
hétfőn este lesz megtartva az ujhelyi
színházban mérsékeltlen felemelt szín-
házi helyáras mellett.

A városháza árszabályozó ak-
ciója. Mint értesülünk, a városházán
nagy tervek vannak a közszükségleti

cikkekben való ellátás szabályozására.
Arról van szó, hogy a város a pénz-
intézetek bevonásával egy közlelme-
zési raktárt létesítsen, amelyben nagy
mennyiségű élelmiszert és egyéb fon-
tos közszükségleti cikket halmozná-
nak fel és abból látnak el az e szak-
mabeli kereskedőket. Ez az akció egy-
előre abban a stádiumban van, hogy
a város a pénzintézetekkel tárgyal. A
tüzfára nézve pedig azt mondták ne-
künk, hogy a város 100 hadifogyot
kért fakitermelés eljárja s ha ezt meg-
kapja, akkor olesó városi fával fogják
ellátni a lakosságot. — Annak idején
híradással leszünk ezen akciók egyes
fázisairól s a magunk részéről me-
legen óhajtjuk, hogy a város ne csak
a terelvegetésnél maradjon, hanem
gyorsan és eredményesen cselekedjék
a közönség javára.

Tábori postai magáncsomag-
forgalom új terjedelmének megállapi-
tása. A hadművelati viszonyok alakú-
lásához képest eszentul magáncsoma-
gok az eddigi feltételek mellett a 6.,
10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 22.,
23., 24., 25., 26., 27., 29., 30., 31., 32.,
33., 35., 36., 38., 40., 42., 44., 47., 48.,
50., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59.,
60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68.,
69., 70., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77.,
78., 79., 80., 81., 83., 84., 85., 86., 87.,
88., 89., 90., 91., 92., 93., 94., 96., 97.,
98., 100., 101., 102., 103., 104., 105.,
106., 107., 108., 109., 110., 111., 112.,
113., 116., 118., 119., 120., 121., 123.,
124., 126., 127., 128., 130., 132., 134.,
135., 137., 139., 141., 143., 144., 150.,
154., 155., 156., 157., 158., 160., 161.,
162., 164., 165., 166., 167., 171., 173.,
175., 177., 178., 179., 181., 182., 183.,
184., 200., 201., 202., 204., 206., 207.,
208., 209., 213., 214., 215., 216., 217.,
218., 219., 220., 221., 222., 223., 224.,
225., 251., 252., 253., 254., 255., 301.,
302., 303., 304., 305., 306., 409., 310.,
311., 312., 313., 314., 319., 320., 321.,
322., 323., 325., 326., 327., 328., 329.,
330., 350., 351., 352., 353., 355., 501.,
502., 503., 504., 505., 506., 507., 601.,
602., 603., 604., 606., 607., 608., 609.,
610., 611., 612., 613., 614., 615., 630.
számu tábori postákhoz küldhetők.
Ezen tábori postákhoz címzett ma-
gáncsomagok hetenként csak 3 napon:
hétfőn, kedden és szerdán, a 11., 39.,
51., 125., 149., 169. és 186. számu tá-
bori postákhoz ellenben ezután is ál-
landóan vehetők fel. A tábori postai
csomagok a hadművelati viszonyok-
hoz képest sokszor csak hosszas veszt-
teglés után jutnak a címzett kezé-
hez. Ezért a m. kir. postahivatalok (posta-
ügynökségek) kötelesek a csomag tar-
talmát szigoruan ellenőrizni és az él-
lemiszert, vagy más könnyen romló
dolgot tartalmazó csomagot feltétlenül
visszautasítani, ha pedig a tiltott tar-
talmat a későbbi kezelés folyamán ál-
lapították meg, téríti portóval terhelve
a feladónak visszaküldeni.

A városi moziában ma, szom-
baton a "Szép Kathlyn" c. filmsoro-
zat II. része kerül színre, melyet a
mult heti nagyérdékű kezdet után
felesigázott érdeklődéssel vár a köz-
zönség. Vasárnap teljesen új műsor-
ral két előadás lesz, melyeknek fő-
száma a "Cirkusz ördöge" c. 3 felvo-
násos nagyszabásu dráma.

A Török Vörös Félhold
képeslevelezőlapjait 20 fillérért
árusítja az Országos Bizottság
(Budapest — Képvisezőház).

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT
csecsemők
gyermek és ladaozók legjobb
tápláléka gyomor- és béltelenségek után.
Mindenkör kaphard.
Próbadozott és tanulságos orvosi könyve-
ket a gyormeknevelésről teljesen díjtala-
nul küld a "Nestlé-féle gyermekliszt
társaság, Wien, I., Biberstrasse 43/e.

Kereskedelmi iskolát végzett
megbízható úri leány állást keres.
Címét megmondja a kiadóhivatal.

— A dohánygyári betegnyugvó állomáson október 2-án rendezett koncert bevétele: Jegyekből 182 kor. 50 fill. Felülfizetésekből 324 kor. Az összes bevétel 506 kor. 50 fill. Kiadás 29 kor. Tiszta jövedelem 477 korona 50 fillér. Felülfizettek: N. N. 30 kor., br. Sennyey Béla, gr. Széchenyi Ernőné, gr. Berechtold Kázmér, gr. Lónyay Menyhértné, özv. br. Sennyey Pálné, br. Sennyey Gézáné, N. N. 20—20 kor., Dókus Gyula, Dókus Lászlóné, Boronkay Lászlóné, 10—10 kor., özv. Fejes Istvánné, Barathy Béla, Szikora N., Natatis N. 8—8 kor., özv. Kovacsicsné 6 kor., dr. Bajusz Ernőné, Meczner Béláné, Hönsch Dezsőné, Neumann Jenőné, dr. Chudovszky Mária, Kálnássy Károly, dr. Weisz Bertalan 5—5 kor., Karsa Lászlóné, br. Sennyey István, Ambrózy Nándorné, dr. Ambrózy Agoston, Davidovits Adolfné 4—4 kor., Zettin Ignácné, Steinhöffer Sándorné 3—3 kor., Meczner Tiborné, Veress Istvánné, Bánfalvy Edéné, N. N., dr. Cöbel Gyuláné, dr. Davidovits Jenőné, Barna Bertalané, N. N., N. N., Kun, Bényey Istvánné, Hajas Károlyné 2—2 kor., N. N., N. N., dr. Friedmanné, N. N., Isépy Zoltán, Szabó György 1—1 kor.

A diszitéshez adtak virágokat Tálás István, Hangya igazgató, Meczner Béláné, Steinhöffer Sándorné, Karsa Lászlóné, Matolay Ida, Lácay Eleké, Damjanovich Agostonné, özv. Kiss Jánosné, Herczog Lipótné és Komlós Lajosné zongorát.

— Jótékonycélu kabaret a mozi-ban. Szerdán, 13-án és esütörtökön 14-én nagy kabaréval egybekötött jótékonycélu mozielőadás lesz a városi színházban. A gyönyörű moziműsoron kívül elsőrendű kabaré lesz a már itt előnyösen ismert Szentirmay Béla igazgató vezetése alatt, akinek tagjai; Cserey Irma, a kolozsvári nemzeti színház primadonnája, Benes Ilona színművésznő, Vitéz Róbert és Nagy Gyula a Magyar Színház r. tagjai. — Azonkívül egy rendkívül érdekes 1 felvonásos operette is lesz. Csütörtökön d. u. és este teljesen új műsor, mikor is színre kerül egy érdekes kinemaszkecses. A jövedelem 10% ka az elpusztult felvidéki falvak újjáépítésére lesz adva. Az érdekesnek ígérkező előadásokat a közönség figyelmébe ajánljuk.

— Követelések a megszállott orosz területen. A Kassai Kereske-

delmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a német birodalmi kormány összeírja mindazokat a követeléseket, amelyek Németország, Magyarország vagy Ausztria területén lakó kereskedők és iparosok részéről megszállott orosz-lengyelországi területek kereskedelmi és ipari érdekeltségével szemben állanak fenn. Egyelőre nincs ugyan megállapítva, hogy ezek a követelések milyen módon és az összegeknek hányad részében lesznek kielégíthetők, azonban az érdekelteknek hasznára válik, hogy követeléseiket a berlini „Reichsentschädigungs kommission“-nál (Berlin, Mauerstrasse 53.) bejelentsek. Valószínű ugyanis, hogy ezek a követelések a zár alá helyezett javak értékesítése után legálább részben kielégítettni fognak. A bejelentés szigorúan betartandó formákhoz van kötve, melyekre nézve a kassai Kereskedelmi és Iparkamara ad az érdeklődőknek felvilágosítást.

— A Hadsegélyző Hivatal tájékoztatója. A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala képes tájékoztatót adott ki feladatairól, az elesett hősök özvegyeit és árváit, valamint a rokkantak alapját gyarapító jótékonyági akcióiról, továbbá a Hivatal jótékonycélu kiadványairól és a propaganda cikkeiről. Az izléses gonddal összeállított tájékoztatót levélbeli kérelemre készséggel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyző Hivatal gyűjtő és propaganda osztálya (Képviselőház).

Főszerkesztő és lapfajtadonos: **Éhlert Gyula**
Felüls szerkesztő: **Teleky Sándor**.

HIRDETÉSEK.

Fajalma

kapható Buttkán **Wiczmandy Ödön**nél. Arany parmen és **Renettek** 50 koronájával, a többi finom tartós fajták 40 koronájával mmázsánként, loco Bánócz vasuti állomás. Utánvét mellett, ládák v. kosarakban csomagolva.

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság.

Gyártelep és iroda: Vargakert, Délisor 19.

Ajánlja régi árakban:

Tolórendszerű „HORTOBÁGYI-DRILL”
Kanalasrendszerű „HAZAI-DRILL”

Mütrágya-szóróval kombinált

„NAPOLEON-DRILL”

vetőgépeket, mely sorba vet és sorba trágyáz, továbbá egyetemes acélekéket S. V. jegyű 2, 3, 4 tagu boronákat, tárcsás répvágókat, dobrendszerű szecs-kavágókat, kukorica-ültető és morsolókat.

☞ Sziveskedjék árajánlatot kérni! ☜

A

VILÁGHÁBORU

minden mozzanatáról

a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben

térkép magyarázatokkal

AZ UJSÁG

politikai napilap

értesíti az olvasóit.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra	K. 2.80
Negyedévre	K. 8.—
Félévre	K. 16.—
Egész évre	K. 32.—

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala Budapest, Rákóczi ut 54

Az 1916. évre szóló „ZEMPLEN NAPTÁRA” számára

hirdetéseket jutányos áron
felvesz kiadóhivatalunk.